

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1023

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 26 decembrie 1969

4 pagini 25 bani

LA
MULȚI
ANI!

ÎNDEMÎN LA CULTURĂ

BILANȚ EDIFICATOR ȘI PERSPECTIVE CERTE

Pe tot cuprinsul patriei noastre oamenii muncii întinpină Ziua Republicii și Anul Nou în atmosfera unui puternic avânt creator, plini de încredere și uniți în aspirații. Sub semnul istoricelor hotărâri ale Congresului al X-lea și ale recentei Plenare a C.C. al P.C.R., aceste zile capătă noi valențe, semnificații din cele mai profunde. Tabloul societății românești contemporane poartă puternic amprenta victoriilor raportate de popor, sub conducerea partidului, pe toate planurile existenței sociale: el evoca justiția politică a Partidului Comunist Român, caracterul său științific, adine ancorat în realitățile țării noastre. Marile succese dobândite în dezvoltarea patriei sunt, așa cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Plenara C.C. al P.C.R. din 10-13 decembrie 1969, „rodul muncii însoțite, pline de abnegație a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, care înfăptuiesc neabătut politica marxist-leninistă a partidului de modernizare continuă a forțelor de producție, sporire a avuției naționale, de asigurare a progresului multilateral al societății noastre socialiste”.

Roadele industrializării, exprimând deopotrivă justiția politică a partidului și eficiența eforturilor depuse de întreaga noastră națiune, se oglindesc în ritmul rapid de creștere a producției industriale, în prezența tot mai pregnantă în acest domeniu a tendințelor moderne, înnoitoare. La rândul ei, transformarea socialistă a agriculturii a scos lumea satelor din imobilismul ei, a deschis largi căi pentru progresul rapid al producției agricole, în concordanță cu nevoile economiei naționale.

Pe temelia succeselor economice, a sporirii veniturii naționale, partidul și guvernul au înfăptuit de-a lungul anilor măsuri importante de ridicare a standardului de viață; au sporit salariul și veniturile reale ale țărănimii; s-a mărit considerabil volumul mărfurilor vindute populației prin comerțul socialist; a luat amploare în întreaga țară construcția de locuințe; au crescut fondurile destinate satisfacerii nevoilor socio-culturale. Învățământul, știința, cultura și arta — aceste vaste domenii ale creației spirituale — au înflorit și au dat roade bogate pe terenul fertil al socialismului, ducând mai departe tradițiile valoroase din trecut. Gradul general de instruire și cultură al populației este astăzi incomparabil mai ridicat față de cel din urmă cu două decenii.

Pe fondul unor asemenea transformări structurale pe plan economic-social și al marilor realizări obținute de poporul român în opera de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate apare cu pregnanță însemnătatea excepțională a perspectivelor înfăptuite de recenta Plenară a C.C. al P.C.R. Dacă ar fi să încercăm a sintetiza în câteva cuvinte vasta problematică dezbătută de plenară, dacă am căuta elementele care unifică diversitatea aspectelor examinate, atunci ar fi potrivit să afirmăm că, în fapt, plenara și sfatul suprem al țării — Marea Adunare Națională — au discutat despre certitudinile, condiția esențială a existenței noastre fiind conștiința certitudinii, sentimentul că poporul își hotărăște cu realism și adincă obiectivitate programul devenirii. „În realizarea marilor sarcini stabilite pentru 1970 — se arată în cuprinzătoarea cuvintare rostită la plenară de tovarășul Nicolae Ceaușescu — ne sprijinim pe o bază economică trainică și pornim totodată de la rezultatele bune obținute în acest an”. Se deschid în hotărârile și legile adoptate pecetea responsabilității comuniste, permanenta confruntare între cerințe și posibilități, pentru că numai într-o armonioasă corelare a acestora își pot afla existența viabilă dinamismul, spiritul înnoitor — aceste calități fundamentale ale epocii noastre, care exprimă concis și ferm însăși condiția progresului necontenit al patriei. Este edificator din acest punct de vedere faptul că în anul 1970 se va menține un ritm înalt de creștere economică care va asigura nu numai realizarea, ci și multe privințe chiar depășirea prevederilor inițiale ale cincinalului; pentru 1970 se planifică realizarea unei producții industriale în întreprinderile socialiste de 295 miliarde lei, a unei producții agricole de aproape 87 miliarde lei, precum și obținerea unui venit național de circa 213 miliarde lei. Totodată, în anul viitor economia noastră va cunoaște noi schimbări calitative, de ordin structural, prin dezvoltarea susținută a ramurilor industriale moderne, largirea și perfecționarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, a construcțiilor și transporturilor, prin intensificarea participării la cooperarea economică și tehnică științifică internațională, la schimburi de valori mondiale. Prevederi însemnate vizează de asemenea știința, cultura, învățământul, ridicarea bunăstării poporului. În total, cheltuielile pentru finanțarea acțiunilor socio-culturale au fost stabilite la 36,9 miliarde lei, din care pentru învățământ 9,4 miliarde lei. Statul va cheltui în 1970 pentru un elev din școala de cultură generală circa 1.330 lei, pentru un elev din liceele de specialitate — 3.600 lei, iar pentru un student — 13.200 lei.

Vastul și însușitorul program de dezvoltare a României în anul viitor exprimă un înălțător mesaj uman, înmagazinează, ca un uriaș întelept, mii și milioane de gânduri, de energii, de sentimente. El exprimă și adună eforturile viitoare din eforturile de azi ale oamenilor, din forța, din inteligența și îndrăzneala lor, devenind tezaur de experiență și voință creatoare, de nobilități pasune și înaltă dăruire a întregului popor pentru edificarea societății socialiste pe meleagurile României.

PREZENTA ȘCOLII

Sîntem la sfîrșit de an și, așa cum ne gândim la ce va să fie viața noastră personală de mine, rugămintă, înscris, și la viitorul profesional nostru. Așadar, cum va arăta școala în anul viitor și-o mulți ani de aici încolo?

Ce-am făcut pînă acum e pozitiv. De un secol și jumătate școala în limba română înregistrează succese care se integrează, se identifică și curg în marea fluxuri al istoriei noastre economice, sociale și culturale. De un sfert de veac a devenit un bun al întregului, al absolut întregului popor și și-a creat un fagăș nou, comunist de orientare spirituală. Niciodată și nimeni nu va putea despărți școala noastră de avîntul economic al țării, de cultură, de națiune, de popor, de aspirațiile lui spre progres.

Pentru că Gh. Lazăr a înființat școala de la Sf. Sava, noi i-am avut pe N. Bălcescu ori pe Ion Ghița, educați întru marea dragoste de patrie și popor. Pentru că au putut funcționa școlile de la Blaj, Oradea, Sighet sau Sibiu, primind în băncile lor modești fii de țărani, noi ne-am putut mîndri cu Gh. Bariț, cu Simion Bărnuț și Avram Iancu. Și chiar cei mai modești dascăli de țară, de după 1848 sau din vremea lui Cuza, după introducerea învățămîntului primar obligatoriu, au izbutit să lase prețioasele semne ale culturii în conștiința poporului nostru și să trezească spre lumină valorile naționale specifice. Pentru că i-a avut dascăl pe bădița Vasile, Ion Creangă a putut pune condiții în dreapta și a tîlculit acele frumuseți literare, acele unice splendori în arta cuvîntului. Pentru că Aaron Pumnal i-a pus în mină gramatica limbii române, Eminescu a început să înțeleagă frumusețea graiului natal și a dat glas gîndirii și sentimentelor care i-au ciocnit în minie și i-au ars în inimă. Iar glasul lui a devenit „Sara pe deai”, „Scrisoarea III” sau „Luceafărul”. În școala română au crescut savanți ca Răcoviță, Istrate, Xenopol sau Iorga, artiști plastici ca Luchian, Tonitza sau Petreanu, scriitori ca Sadoveanu și Rebreanu sau Lucian Blaga. Pentru că școala epocii socialiste li înarmează cu cunoștințe științifice moderne și le dă o înaltă pregătire ideologico-cetățenească, absolvenții anilor noștri sînt militanți de frunte pentru progres, pentru cultură, pentru pace, pentru dreptate.

După ce și-a format cadre, după ce a experimentat, ani și ani, programe de învățămînt și manuale, după ce s-a îmbogățit mereu cu săli de clasă, mobilier și laboratoare, școala noastră poate gîndi mai temeinic la viitor. La viitorul apropiat și la cel mai îndepărtat. Mai ales că, dacă pînă acum un sfert de veac se putea afirma, cum spunea Danton, că după pline cel

mai necesar lucru pentru popor îl reprezintă școala, știința de carte, cultura, acum situația a ajuns oarecum diferită. Ca să facă pline mai mult și mai bună, ca să programeze știința și arta, poporul are nevoie de o școală mereu vie, mereu la curent cu viața și permanent dedicată vieții. Fără ezitare și fără reticență dedicată vieții.

Într-o vreme de ruralism, de economie naturală culeasă de la mila naturii, mai mult sau mai puțin îndurătoare și propice, școala putea părea un lux. În societatea modernă școala este tot atât de necesară ca aerul, ca apa și ca lumina soarelui. Aceasta-i un adevăr care nu mai trebuie demonstrat. Nimic nu se mai poate săvîrși, nimic și nimeni nu mai poate trăi în societate fără școală. Școala este instituția cea mai universală a epocii contemporane. Aceasta-i universalizarea, o onoare și o obligație. Îi amplifică rolul pînă la dimensiuni uriașe. Drept aceea, în anul și în anii ce vin, școala noastră trebuie să se dezvolte, să se perfecționeze, să se adapteze conținutului și formelor la cerințele și legile vieții. Aceasta-i-o cer documentele Congresului al X-lea al partidului, care i-au trasat drumul viitor, aceasta-i-o cere însăși dezvoltarea societății noastre.

Școala trebuie să fie elementul cel mai viu, cel mai dinamic al dinamicii sociale. Și eu așa o văd!

mereu îmbunătățindu-și programele și metodele, mereu perfecționându-și uneltile. De aceea, în anul ce vine, ne vom vedea înzestrați cu mai multe și mai bine utilizate săli de clasă, laboratoare, mijloace auxiliare de predare. Dar cred că școala de mine, ca și cea de ieri și ca și cea de azi, va depinde în primul rînd de dascălii ei.

Ca să simtă pulsul contemporaneității, un profesor trebuie să fie foarte bine pregătit, serios, muncitor, capabil oricînd să se reîmpropăteze intelectualmente, hrînindu-se din cupele celor mai noi date științifice și cultural-artistice. Nici școala de azi, necum școala de mine, nu îngăduie rutina. În acest domeniu anchiloza, comoditatea, nepăsarea n-au, nu pot avea audiență. Se elimină și se vor elimina de istov, ca tot ce-i netehnic. Într-o societate care își asumă sarcina de a asigura construirea socialismului multilateral dezvoltat școala trebuie să fie la înălțimea acestei sarcini. Să pregătească, într-structiv și educativ, toate cadrele necesare dezvoltării economice și culturale, capabile, entuziaște, patriotice. Într-o vreme revoluționară de tehnică și știință, școala are misiunea de a pregăti-oamenii ai muncii productive mereu mai spornice, mai eficiente, ca și viitorii savanți care să îmbogățească tehnica și să dezvolte știința.

De bună seamă că societatea noastră socialistă nu aleargă după

litate care, sub impulsul vieții moderne, pregătesc tinerele generații pentru activități industriale.

Nu o dată am stat plin de admirație în fața panorurilor de comandă electronice, în fața mașinilor cibernetice, a televiziunii industriale, cu ajutorul cărora se dirijează procesele de producție în petrochimie — la Ploiești, la Pitești, în siderurgie — la Săbinaș, la Tîrgu-Mureș. Cadrele pentru aceste unități industriale moderne au cunoscut agresiunea pe care le manevrează încă de pe băncile școlii, încă din albumele de invenții. Niciodată mai mult ca în vremea noastră școala nu s-a văzut în acord cu știința și tehnica, să-și deschidă porțile pentru freacămintele ideilor politice care preced și fundează lăcașurile spiritului din anii ce vin. Niciodată nu s-a cerut profesorilor să studieze atât de intens și de sistematic ca azi chestiunile multiple ale civilizației moderne, pentru a fi la zi cu procesele vitale care se nase și se dezvoltă în toate sectoarele activității umane.

Îndemnul la progres este, de fapt, îndemnul la cultură, la receptivitate permanentă. Omul epocii noastre este omul care a deschis calea astronomicilor și a valorilor sa stă în primul rînd în calitatea spiritului, în conduita morală, în gradul de conștiință și responsabilitate socială. Această responsabilitate se exprimă în școala primară o viziune realistă și o muncă de mare finețe în cizelarea acelor trăsături și virtuți care vor face din tînrul de azi omul curajos, cinstit, înțelept și clarvăzător al zilei de mîine.

TRAIAN FILIP

DUMITRU ALMAȘ

Salut ziarului „Munca” la a 25-a aniversare

Fenomenul publicistic din țara noastră este marcat de o nouă aniversare: 25 de ani de la apariția primului număr al ziarului „Munca”.

Continuând tradițiile presei muncitorești, „Munca” — purtătorul de cuvânt al sindicatelor — a deschis coloanele sale problematicii majore a vieții politice și socio-economice din acest pătrar de veac, militând pentru edificarea și dezvoltarea societății socialiste. În colecția ziarului apare imaginea vie a țării aflate în continuu proces de înnoire revoluționară. Articolele publicate marchează etapele industrializării socialiste, ale transformării socialiste a agriculturii, ale procesului de continuă înflorire culturală.

Desăfurind o activitate constant orientată spre mobiliza-

rea oamenilor muncii în procesul făuririi bunurilor materiale și spirituale, ziarul a contribuit la formarea opiniei publice, la generalizarea experienței înaintate în organizarea și conducerea producției, în toate domeniile construcției socialiste. „Munca” găzduiește în paginile sale dezbateri fructuoase de idei, popularizează reușitele organelor și organizațiilor sindicale în vasta operă de transpunere în viață a Directivelor celui de al X-lea Congres al partidului.

La cea de a XXV-a aniversare, urăm din inimă colectivului redacțional al ziarului, colaboratorilor și corespondenților lui noi succese în activitatea pe care o desfășoară în slujba idealurilor partidului, ale întregului nostru popor.

Itinerar pe domeniile auxiliarelor didactice moderne

Procesul e ireversibil. Acum un an mai mult decât în anul anterior. Anul acesta mai mult decât acum un an. În anul 1970, cu siguranță, mai mult decât anul acesta. Singure, bătrânele și cumplitul străvechi materiale didactice nu ne mai ajung, nu ne mai satisfac. O, desigur, ne mai ajută încă și planșetele, și manualele, și planiglobul, continuăm să ne servim de ele, dar pe primul plan punem acum auxiliarele în pas cu știința și tehnica modernă: laboratorul audio-visual, înregistrările pe disc și pe bandă de magnetofon sau film didactic, mașinile de învățat, televiziunea. Aceste auxiliare caracterizează tot mai mult fiziofonia învățămîntului nostru de astăzi, reflectind cu fidelitate, ca într-un joc de oglinzi paralele, exigențele formative specifice contemporaneității.

Vă propunem o excursie — care, sperăm, nu va fi lipsită de inedit — pe domeniile unde se elaborează atari auxiliare ale învățămîntului modern, pentru a asista la făurirea citorva dintre ele.

PEDAGOGIE PE ECRAN

Să ne oprim mai întâi la studioul cinematografic „Alexandru Bărbăntescu” și să încercăm să răspundem la o primă întrebare: cum se naște un film didactic?

Totul începe cu o discuție care nu e deloc simplă și care, de altfel, nu se sfârșește până ce filmul nu ajunge în forma sa definitivă. Erouii acestei discuții? Regizorul, scenaristul, consultantul sau consultantii, redactorul, reprezentanții Ministerului Învățămîntului, operatorul și încă mulți alții. Tema? Ce probleme să cuprindă filmul, cu ce să se abordeze, cum să se trateze, cum să se illustreze. În sfârșit, când se știe cu precizie despre ce va trata filmul, cu ce este destinat, ce titlu va avea, rezultatul discuțiilor se concretizează într-un scenariu.

Ați înțeles acum o discuție care nu e deloc simplă și care, de altfel, nu se sfârșește până ce filmul nu ajunge în forma sa definitivă. Erouii acestei discuții? Regizorul, scenaristul, consultantul sau consultantii, redactorul, reprezentanții Ministerului Învățămîntului, operatorul și încă mulți alții. Tema? Ce probleme să cuprindă filmul, cu ce să se abordeze, cum să se trateze, cum să se illustreze. În sfârșit, când se știe cu precizie despre ce va trata filmul, cu ce este destinat, ce titlu va avea, rezultatul discuțiilor se concretizează într-un scenariu.

le va filma. De aceea, el efectuează înainte de orice o operațiune de recunoaștere pe care cineștii o numesc „prospecție”. Apoi, textul scenariului este „decupat”, cu cronometrul în mână. În secvențe și cadre, care îl ajută pe regizor să „vadă”, deocamdată cu ochii imaginației, derularea viitorului film. Se realizează astfel un nou text, un fel de „carte” a filmului, redactat într-un limbaj simbolic și cifrat, accesibil doar specialiștilor. Acesta este „decupajul regizoral”.

Ajungem acum, după ce decupajul regizoral a fost scris, într-un moment cheie. Echipa de filmare, încărcată cu aparate de filmat, cu proiectoare, cu grup electrogen, cu sute de metri de peliculă, condusă de regizor ca de un autentic căpitan și însoțită de consultant, e gata de lucru. Filmul intră în faza de turnare și începe peripeziile. Să vă povestim câteva dintre ele. De exemplu, cele prilejite de filmul care s-a propus să prezinte fenomene carstice.

Am încercat mai de mult — ne-a povestit un regizor — să facem un film despre Peștera Toplii. Dar când am efectuat prospecția am constatat că pentru filmările în interior se cereau amenajări care ar fi ridicat prețul filmului la o sumă exorbitantă. Din acest motiv am fost nevoiți să renunțăm la proiect. Iată însă că de curând Ministerul Învățămîntului ne-a comandat un film pentru care trebuia să filmăm în interior pe noi mai o peșteră — peștera „Săpătorii”. Până aici, totul mergea bine. Până aici, când am început să luăm în considerare problema iluminării peșterii. Ne-am gândit la o soluție mai puțin costisitoare și am găsit-o în metoda de iluminare prin lumina reflectată. Ne-am gândit la o soluție mai puțin costisitoare și am găsit-o în metoda de iluminare prin lumina reflectată.

Cînd filmările au luat sfîrșit, începe o nouă etapă, nu mai puțin importantă pentru viațoarea înfășurată a filmului: montajul. Și în această etapă se manifestă prezența pedagogului, care la cerințele obișnuite ale cineștilor adaugă propriile sale cerințe, apreciind ce anume trebuie păstrat din materialul filmat și cum trebuie să fie montat acest material pentru a pune în evidență anumite cunoștințe necesare unei lecții, anume idei, anume probleme. Selecția se face după două criterii: criteriul instructiv și cel artistic. Filmul va trebui să fie nu numai frumos, ci și util din punct de vedere didactic. Valoarea lui ca lecție este în raport direct cu participarea pedagogului, cu prezența elementului didactic, metodei în realizarea filmului, în textura lui. Astfel sutele și mii de cadre „trase” pe peliculă de către operator, montate în încep să umblesc sub supravegherea regizorului, cu foarfecele. Tale, lipsesc, scurtează, înlocuiesc, substituie, efectund un fel de crotorie artistică pentru care spiritul de selecție, răbdarea, fantezia și inventivitatea sînt calități indispensabile.

Dar filmul nu s-a terminat încă. El este deocamdată mut și mai trebuie să i se adauge ceea ce se numește coloana sonoră: comentariul, zgomotul, ilustrația muzicală.

Filmul este gata. Profesorii îl pot cere la filmotecă. Elevii îl pot vedea. Simpla lecție va deveni, prin el, mai mult decât o lecție. Va fi o ilustrare vie, pregnantă, interesantă, nu o dată pasionată a unui fenomen științific. Ceea ce altfel ar trebui învățat numai din carte sau din spusele profesorului se imprimă în memorie mult mai ușor, mai sigur, mai rapid și cu un efort mai mic prin intermediul filmului care a rezultat la capătul atitor strădanii.

direct” să fie completată cu imagini filmate, ceea ce presupune și elaborarea unui film. După ce filmul a fost realizat are loc un fel de punere în scenă, adică un fel de repetiție generală în cadrul căreia se precizează momentele de interferență a transmisiei în direct cu imaginile filmate.

Ce se întâmplă în timpul emisiunii propriu-zise în vreme ce noi urmăm imaginile la televizor?

— „Eroii” iau loc într-o sală imensă, care este de fapt studioul propriu-zis și al cărei tavan este în întregime împodobit cu zeci de proiectoare, fiecare dintre ele fiind destinat să distribuie o cantitate de lumină bine determinată pe fiecare centimetru din spațiul studiului (numai dumnezeu știe cum reușesc tehnicienii să le recunoască și să țină minte numele și destinația fiecăruia!). La un semnal, emisiunea începe, în studio se întimplă ceea ce vedem pe ecran. Numai că dincolo de patruleterul ecranului se află panourile de decor, butaforia, camerele de luat vederi și, pe un podium, înapoia unui perete de sticlă, la un pupitru semicircular, complicata aparatură de bord. Cu zeci de butoane, ecrane și microfoane pe care le supraveghează și le manevrează regizorii de emisiune, regizorii de montaj, inginerii de sunet, operatorii. Insemnate responsabilități și nu mai mici emoții sînt partea redactorului-craicnic.

— El e un fel de dirijor de orchestra.

— Da, el trebuie să fie conducătorul direct al emisiunii, s-o țină în mînă, cum se spune. Orice emisiune este strict limitată în timp iar neglijarea acestei restricții poate să compromită realizarea scopului ei. Aș vrea să remarc aici că profesorii care ne-au fost oaspeți sau ne-au găzduit — căci nu o dată televiziunea s-a deplasat cu carul de reportaj în școli, în clase, în laboratoare, filmind lecții „pe viu” — se numără printre colaboratorii noștri nu numai foarte valoroși, dar și foarte disciplinați.

Neîndoielnic această apreciere nu este doar un compliment de circumstanță. Fiind în unele cazuri eroii ai emisiunilor televizate, profesorii sînt în foarte multe cazuri beneficiarii acestora, oameni care găsesc în serviciile lor un sprijin prețios al activității didactice, una dintre cele mai moderne modalități pentru a asigura activității lor un înalt randament.

Primind aceste informații, am căutat și aici să pîrîndem mai adînc în procesul de elaborare a discului didactic, să aflăm și în cazul acestui auxiliar al învățămîntului modern modalitatea îmbinării, pe parcursul întregului proces, a exigențelor de ordin pedagogic cu cele de ordin artistic. Am aflat astfel că, dacă în general în producția de discuri se ține seama de preferințele și gustul marelui public, în cazul discului didactic criteriul principal de selecție a tematicii, a repertoriului îl constituie, așa cum e și firesc, cerințele programelor analitice.

Pentru exemplificare, să presupunem că asistăm la elaborarea unui disc didactic care va cuprinde, să zicem, exemplificări din versurile lui Vasile Alecsandri (Un atare disc a și fost de altfel creat). În creația lui Alecsandri sînt multe poezii gustate de marele public, dar pentru disc trebuie aleasă o poezie anume, a cărei studiere o prevede programa: „Dan căpitan de plai”. Chiar și interpretarea ei trebuie să îmbrace un caracter specific, altul decît în discurile obișnuite. În mod obișnuit, actorii sînt tentați să dea textelor literare un sens artistic propriu, care nu o dată trădează sensul inițial al operei literare. La disc didactic însă interpretarea trebuie să fie cit mai fidelă față de text.

BOGAT PROGRAM DE PERFECTIONARE PROFESIONALĂ

Vacanța de iarnă a elevilor reprezintă, pentru învățătorii și profesorii, o perioadă de intensă activitate în domeniul perfecționării profesionale. Ați pe plan central, cît și la nivelul județelor, sub egida Ministerului Învățămîntului, a Institutului central pentru perfecționarea personalului didactic sau a inspectoratelor școlare, se desfășoară un bogat program de cursuri, prelegeri, consultații etc.

Din acest program spicăm:

— la filialele din țară ale Institutului central de perfecționare a personalului didactic are loc în această perioadă o activitate intensă. La Timișoara, Brașov, Iași și Craiova se organizează cursuri pentru profesorii de matematică, chimie, fizică, biologie. Cursurile sînt organizate și la filialele din Cluj, unde, în plus, se organizează și cursuri de perfecționare pentru profesorii de predă în limba maghiară.

Ministerul Învățămîntului, împreună cu Secția de propagandă a P.C.R., organizează în perioada 26—30 decembrie 1970 cursuri centrale de perfecționare a profesorilor care predau științele sociale (filozofie, economie politică, socialism științific, cunoștințe socio-politice) în școlile generale de 10 ani, licee de cultură generală, licee de specialitate, școli profesionale și tehnice.

Cursurile — la care participă peste 2.000 de profesori — se desfășoară în cadrul Institutului central de perfecționare a personalului didactic din București și la filialele din Cluj, Iași, Timișoara, Brașov.

În cursul vacanței de iarnă a elevilor au loc numeroase acțiuni de pregătire în vederea obținerii gradelor didactice. Astfel, în perioada 24—30 decembrie, la nivel județean se desfășoară cursuri de pregătire pentru educatoarele din grădinițele sezoniere care urmează să se prezinte la examenul de definitivare în învățămînt în sesiunea din 4—10 ianuarie 1970. După cum se știe, între 4 și 10 ianuarie, odată cu sesiunea de definitivare pentru educatoarele din grădinițele sezoniere, se organizează o sesiune specială de definitivare în învățămînt și pentru educatoarele, învățătorii și profesorii care au acest drept, în conformitate cu instrucțiunile Ministerului Învățămîntului publicate în „Gazeta învățămîntului” din 31 octombrie.

Între 5 și 10 ianuarie 1970, la Institutul central de perfecționare a personalului didactic din București și la filialele acestuia din Cluj, Timișoara, Iași, Craiova și Brașov se organizează consultații colective pentru candidații înscriși la gradul II și care urmează să susțină colocoliv în sesiunea din 5—11 aprilie 1970.

Regizorul vrea să știe precis înainte de a trece la filmare, cum arată locurile și obiectivele pe care

aceste de a să se realizeze o emisiune de filmare, dar și să facem un

mai caracteristic, dar și să facem un

de existență cu școlii, dar și să facem un

mic. Pentru filmarea acestor filme

chimice, de exemplu, se folosesc întreaga gamă de filme — filmări, cu viteze diferite („zeitraifer”, „grande vitesse”), filmări de planuri detaliu, translocări etc.

ÎN LUMINA PROIETOARELOR

17.00. Sute și sute de elevi profesori, aflați la sute de kilodepartări unul de altul, acționează în același timp butonul care declanșează de două ori pe minut emisiunea „Telescoala”.

Școlii se află în noua clădire a Studiului de Televiziune — o apariție de o rară și dispendioasă în paleta arhitectonico-temporale bucureștene. În m se realizează o emisiune rară?

— dau mai întâi câteva tele-răspunde zîmbind. Dan unul din redactorii emi-pentru tineret.

după aceea?

— mai dau niște telefoane. mă, redactorul emisiunii înalte școlare, copiii și școlii în general — pentru că aceste emisiuni pot fi exploatare între profesori ca auxiliare școlii instructiv-educativ

— să țină legătura cu toți cei colaboratori. După de la tema emisiunii și s-a dezvoltat asupra ei, stă de vorbă cu acești colaboratori — de multe ori profesori — consultându-i asupra conținutului temei date. Urmează o sistematizare de principii a acestui conținut, care trebuie să fie astfel concentrat și echilibrat încît expunerea lui să înceapă în timpul emisiunii, fără a trăda țelul acesteia.

— Așa dar, acum emisiunea poate să înceapă.

— Încă nu. Într-o discuție cu regizorul și cu viitorii „actori” — adică cu cei care vor apărea pe ecran în timpul emisiunii — se hotărăsc detaliile emisiunii. Aceasta, în cazul unei simple emisiuni „în

IPOSTAZELE DISCULUI

— Într-o clădire modestă, aproape anonimă, de pe strada Luigi Cazzavilan se află sediul casei de discuri „Electrecord” — o altă sursă de alimentare a școlilor cu auxiliare ale pedagogiei moderne: înregistrările pe disc. Înainte de a începe să pîrîndem în misterele producției de discuri, avem și aici o scurtă convorbire cu unul dintre cei ce participă la crearea lor — inginerul Emilian Panurescu — care ne dă câteva relații în legătură cu activitatea întreprinderii.

— Sîntem obișnuți să împărțim producția noastră de discuri destinate școlii în două categorii. O primă categorie este cea reprezentată de discurile pe care le realizăm din inițiativa noastră, pe baza unei aprecieri proprii asupra necesității. De exemplu, înregistrăm versuri, povestiri, piese de teatru etc. în lectură unor mari actori. A doua categorie o reprezintă discurile pe care le imprimăm la comandă Ministerului Învățămîntului sau a Editorii didactice și pedagogice. Acestea sînt, în special, discuri menite să ilustreze manuale de limbi străine, piese muzicale, texte de proză sau poezie etc.

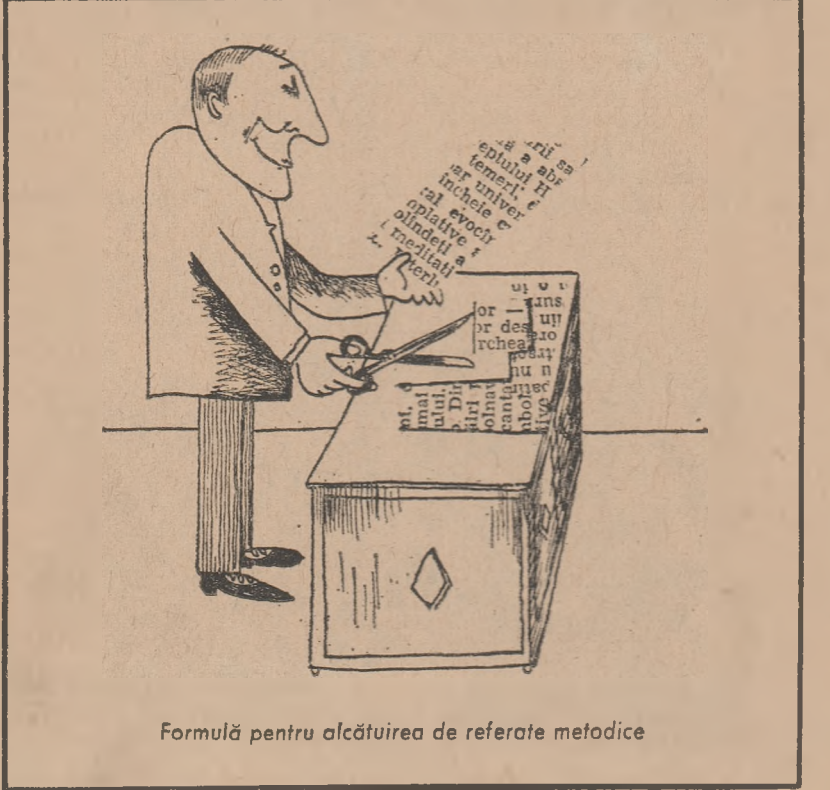
— Întrerupem deocamdată aici această scurtă excursie prin culisele citorva din instituțiile și întreprinderile în care se elaborează auxiliarele învățămîntului modern. Am vizitat un studio cinematografic, un studio de televiziune, o casă de discuri. Simpla lor enumerare ca domenii care și-au asumat responsabilități legate de perfecționarea învățămîntului este grăitoare și semnificativă prin ea însăși. Vizita noastră ne-a arătat și seriozitatea cu care sînt îndeplinite aceste responsabilități, relevînd un fapt caracteristic școlii românești contemporane: concentrarea a multiple energii și forțe, din cele mai diferite domenii, pentru realizarea unui învățămînt modern, de înalt randament.

OCTAVIAN BUZESCU

UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR

O variantă a schimbului de experiență

Formulă pentru alcătuirea de referate metodice

Din însemnările apocrife ale profesorului Antididacticus

— Auzi mereu: învățarea prin problematizare în jos, învățarea prin problematizare în jos. Inovația asta pedagogică oare cum mai vine? De-o piidă la mine, la istorie: îi spuie elevului cîți ani a împlinit Ludovic al XIV-lea cînd s-a urcat pe tron, cîte războaie a purtat și cîte favorite a avut și elevul află între ce ani a domnit? Sau și mai și: îi spuie ce dată a primit Margareta de Anjou la căsătoria cu Henric al VI-lea, regele Angliei, și îi ceri să afle cine a cîștigat războiul celor două roze?

— Nu, stimați colegi, nu cred în problematizări din acestea. Pe urmă, nici nu-i o idee nouă; pe vremuri mi s-a dat și mie să dezleg o problemă cam așa: căpitanul Nustiu-cum-îi-zice avea o soacră în vîrstă de 72 de ani și un văr preot într-o parohie înființată în 1683. Să se afle ce tonaj avea vaporul comandat de căpitan. Ei bine, oricît m-am străduit, n-am reușit niciodată să rezolv problema asta. Atunci de ce să-i mai problematizăm pe bieții elevi?

— Cîcă a apărut o știință nouă — „informatica”. Nu știu exact cum vine treaba cu informatica asta, dar oricum, nu poate fi decît o știință a tociilor. Bine, au inventat o știință, treaba lor, dar de ce să mi-o im-

— pună și mie? Și cu ce vorbe perlide: că așa o să pot folosi un aparat critic modern, că o să mă situez în miezul curentului informațional. Parcă fără ea o să fiu un om fără căpătîi!

— Dar las-că le fac eu figura, să mă țină minte... De vreme ce se admit contrarii pentru orice element — materie-antimaterie, corpi-anticorpi — am să le spun răspicat, de la obraz, că eu sînt adeptul științei contrarii: neinformatica.

— Se face caz în ultima vreme de așa-numita „predare în echipă”. Da. Asta zic și eu inovatie. Sînt cu totul și cu totul de acord. Și mie mi-ar plăcea să fiu șeful unei echipe de predare. Mai notează unul absentele, mai controlează altul caietele cu teme; merge treaba mai repede — și unde pui că în vremea asta eu pot ieși pe coridor să fac o pauză creatoare și să trag o figură?

— Am spus părerea mea despre metoda cu „predare în echipă” unuia din cei care, de dimineață pînă seara, macină numai flux informațional. Șiții cum o reacționează? Ca la o anecdotă. Spuneți dacă mai merită să încerc omul să introducă noul în pedagogie!

pt. conformitate
CRONICARIUS

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ PENTRU DREPTURILE COPILULUI

De curînd s-a desfășurat la Budapesta Conferința internațională pentru drepturile copilului, cu prilejul împlinirii a 10 ani de la adoptarea de către O.N.U. a Cartei drepturilor copilului.

Deschisă sub auspiciile C.I.M.E.A. (Comitetul internațional al mișcărilor de copii și adolescenți), Conferința a întrunit participarea reprezentanților a 29 organizații naționale din 25 țări, precum și a 12 organizații internaționale, printre care: UNESCO, F.M.T.D., F.D.I.F., Consiliul Mondial al Păcii, U.N.I.C.E.F., C.I.C. ș.a.

La lucrările conferinței a participat și o delegație din țara noastră, condusă de Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al ministrului învățămîntului, care a prezentat raportul: „Copilul și dreptul internațional”.

A urmat apoi sesiunea anuală și ordinară a Prezidiului C.I.M.E.A., cu care prilej delegația română a expus un proiect privind organizarea în țara noastră, în 1970, cu concursul U.N.E.S.C.O. și C.I.M.E.A., în cadrul Anului internațional al educației, a conferinței și expoziției internaționale pe tema „Educația copilului în fața progresului științei și tehnicii contemporane”. Proiectul a fost primit și acceptat cu deosebit interes.

Despre această conferință, precum și despre expoziția tehnică internațională ce va fi inaugurată cu acest prilej în vara anului 1970, vom reveni cu amănunte în unul din numerele viitoare.

Publicăm alături „Apelul către toți”, adoptat în incheierea lucrărilor Conferinței internaționale pentru drepturile copilului.

APEL CĂTRE TOȚI

Noi, reprezentanți ai organizațiilor naționale și internaționale avînd diverse opinii, întruniți la Budapesta între 20 și 23 noiembrie 1969, la Conferința internațională a drepturilor copilului, sîntem de acord să constatăm următoarea situație:

După 10 ani de la adoptarea Declarației drepturilor copilului de către O.N.U., al cărei scop era de a contribui la asigurarea condițiilor elementare de viață și dezvoltare a copiilor, mai există în lume țări unde se practică o politică contrară nevoilor și intereselor copiilor. De aceea persistă încă foamă, mizeria, lipsa îngrijirilor sanitare, de igienă și protecție specială, analfabetismul, inapoierea, exploatarea, discriminările rasiale, confesionale și naționale, nedreptățile sociale, războaiele de agresiune și coloniale care nu încetează să facă victime și să provoace nenunțate suferințe copiilor noștri.

Sîntem convinși că aceste suferințe nu sînt inevitabile și că există în lume forțe necesare pentru a le înlătura pentru todeauna.

De asemenea, sîntem convinși că numai specialității în problemele copiilor nu sînt suficienți pentru a obține schimbările pe care le dorim.

De aceea adresăm chemare către:

- O.N.U. și țările membre,
- toate organizațiile și instituțiile naționale și internaționale, guvernamentale și neguvernamentale,
- toți prerenții copiilor,
- toți oamenii de bună credință,
- să se unească și să lupte pentru:
- a face cunoscute principiile cuprinse în Declarația drepturilor copilului;
- a cere respectarea și aplicarea lor;
- a activa ca această Declarație să devină o Convenție internațională;
- a cere guvernelor, parlamentelor, organelor legislative, adoptarea unor legi care să garanteze drepturile copilului;
- a aduna în jurul acestui Apel pe toți cei care împărtășesc preocupările noastre și sînt gata să ni se alătore pentru a acționa;
- a face totul pentru ca fiecare copil să fie înstruit și educat într-o lume de pace și echitate, într-o lume în care va putea să se dezvolte în mod armonios și să devină un om demn de acest nume: conștient, cult, drept, fericit în prezent și încrezător în viitorul lui.

Festivalul republican al liceelor și școlilor de muzică și coregrafie

Timp de o săptămîină, peste 1.000 de elevi s-au întrecut cu prilejul Festivalului republican al liceelor și școlilor de muzică și coregrafie, ediția 1969. În cadrul unei festivități care a avut loc marți, 23 decembrie a.c., în sala „George Enescu” a Conservatorului „Ciprian Porumbescu”, juriul a conferit celor mai bune formații, precum și soliștilor, peste 100 de premii și mențiuni. Pe primul loc s-au situat corul claselor V-VIII de la Liceul de muzică din Timișoara corul de muzică de cameră al Liceului

de muzică din Sibiu, orchestra de coarde a Liceului de muzică din Oradea și orchestra simfonică a Liceului de muzică din Cluj. Au fost distinși, de asemenea, cu premiul I instrumentistii Zaharie Lupu Serban și Ilina Dumitrescu de la Liceul de muzică nr. 1 din București, Tudor Horia de la Liceul de muzică nr. 2 din București, Paul Florin (Timișoara), Dan Atanasiu (Galati), precum și dansatorii Eugen Văduva și Magdalena Rovinescu (București), Florin Brîndușe și Natalia Stan (Cluj). Juriul a mai acordat un premiu special liceelor de coregrafie din București și Cluj.

Miercuri seara, în sala Ansamblului artistic al U.G.S.R., formațiile laureate au oferit un spectacol festiv. Au asistat tovarășii Leonida Răduț, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, prof. univ. Mircea Constantinescu, ministrul învățămîntului, conf. univ. Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor

reprezentanți ai conducerii Uniunii Tineretului Comunist, ai unor instituții centrale și obștești, oameni de știință, artă și cultură, un numeros public.

În ovațiile asistenței, formațiile laureate ale festivalului le-au fost oferite flori din partea organizatorilor întrecerii: Ministerul Învățămîntului, Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, Uniunea Tineretului Comunist, Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Uniunea Compozitorilor.

AFIRMĂRI ARTISTICE

Prof. AUREL ISTRATI „Toamnă tîrzie” (ulei)

Prof. ION ȘUȘALĂ „Peisaj din Domnești Muscel”

În cadrul unor expoziții personale, recent deschise, trei profesoare se afirmă prin creația lor plastică.

AURELIA MATEI expune la Ateul tineretului picturi în ulei explorînd lumea de vis și poezie a copilăriei. Prin tematică, prin modul de rezolvare a temelor și prin culorile pictoriilor transfigurează elementele lumii înconjurătoare, împrișnind imaginilor puternice valențe afective. Lucrările sale, caracterizate prin sensibilitate și pricepere compozițională, sînt cuprinse într-o sugestivă unitate stilistică.

GABRIELA BARCAN înfățișează, în expoziția deschisă la Muzeul Zambaccian, lucrări de grafică cu resurse expresive inedite. Preocupată în egală măsură de idee ca și de echilibrul și eleganța limbajului artistic, pictorița experimentează o tehnică nouă: desene în tuș sau colaje pe hîrtie pe care le înfățișează succesiv, obținînd efecte ce măresc expresivitatea lucrărilor. În prima sa expoziție personală, deschisă la Biblioteca Universitară, SEVAȘIȚA STAN înmănușează lucrări de pictură ce exprimă, cu mijloace lipsite de emfaz, un puternic sentiment al naturii. Alături de peisaje, „autoportretul” mărturisește reală înzestrare pentru genul portretistic. În general, expoziția Sevașei Stan marchează un început de drum cu mari promisiuni, care îndreptățește nădejdea unor reale împliniri viitoare.

„Lumea” artistul trece la impresii abia schițate („Soarele la munte”), pentru ca apoi să se îndrepteze spre propria lume interioară („Introspecție”). Un gest grafic, o linie, o atingere de pensulă trezesc o idee, generează o viziune („Peisaj cosmic”), sau dezlîntă o reacție creatoare ce împlinește compoziții decorative („De ziua aviației”, „Fosile”, „Structură acvatică”, „Două medii”, „Animale fantastice”).

O anumită finețe și subtilitate a grafismului se înfrățesc cu monumentalitatea viziunii, încintarea alternează cu neliniștea și toate la un loc creează un univers artistic ce definește o personalitate.

O acțiune recentă, demnă de a fi semnalată, a constituit-o expoziția a patru profesori birădeni în saloanele Casei de cultură a sectorului 2 din Capitală. Profesorii GHEORGHE ALUPOAIE, CONSTANTIN CHIȚIMUȘ, AUREL ISTRATI și CRISTIAN PINTEA, membri ai cenuclului birădean „N. Tonitza”, au expus aici picturi și sculpturi de o certă valoare artistică. Am remarcat, cu acest prilej, căldura cu care înfățișează Constantin Chițimuş, în uleiurile sale, pitorescul citadin în multiple fațete („Ceasurile orașului”, „Mindria orașului”, „Peisaj birădean”, „Stradă birădeană”). Remarcabile sînt „Florile” și „Dilema” semnate de Aurel Istrati, după cum demne de interes sînt „Autoportretul” lui Cristian Pinteia și „Capul de expresie” al lui Gheorghe Alupoie.

O. B.

Expoziția de grafică deschisă de profesorul ION ȘUȘALĂ la Ateul tineretului apelează intens la simboluri și metafore. De la atitudinea meditativă mărturisită de

Printre primele manifestări organizate la noua Casă a corpului didactic din București se înscrie

Prof. CONSTANTIN CHIȚIMUȘ „Cartierul «Steaua Roșie»” — Birlad

LAURENȚIU TOMA

se disting printr-un colorit armonios, cu nuanțe pastelate, vibrante. Expoziția se înscrie printre reușitele cenuclului „I. Andreescu”.

Prof. emerit dr. VICTORIA PETRESCU

O colaborare strînsă și fructuoasă pe tărîm artistic unește colectivul Liceului de arte plastice din București și colectivul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”. Recent a avut loc o interesantă acțiune comună, rod al acestei colaborări — recitalul de poezie „Dejunul pe iarbă”. Compus în principal din versurile poetului Lucian Blaga, recitalul s-a desfășurat în cadrul grafic realizat de elevii claselor a XII-a ale Liceului de arte plastice, cadru care înfățișă ilustrații la poezia „Mirabila sămînță”.

DANSUL — o ocupație favorită în vacanță. La clubul elevilor, la Ateul tineretului și la alte case de cultură ale tineretului, dansul ocupă primul loc. E și firesc pentru un program de vacanță. Și e cu atât mai bine atunci cînd, așa cum s-a întîmplat în săptămîna care a trecut, dansul este însoțit și de concursuri cu premii („Reguli de bună cuviință” — la Ateul tineretului), de momente comice și jocuri instructiv-distractive (la Clubul elevilor) etc.

AL. I. V.

Didactica

INTREPRINDEREA DE MATERIAL DIDACTIC

VĂ OFERĂ

LABORATORUL LINGVIC LL-69

(laborator pentru studiul limbilor străine)

proiectat pentru 36 de locuri și compus din:

- pupitrul central (al profesorului) echipat cu trei microfoane, un picup, un amplificator, un alimentator de tensiune, două căști, trei microfoane și un panou de comandă;
  - instalația pentru fiecare cabină, compusă din: 1 microfon, 1 panou de conectare, reglare și semnalizare și pereți de insonorizare, care se montează pe băncile existente în școală.
- Cu acest echipament, laboratorul are următoarele posibilități tehnico-didactice:
- a) posibilități de redare = 3x4 + 1 dintre care 4 simultane (celelalte prin comutare);
  - b) posibilități de conversație = 2+1 dintre care 2 simultane;
  - c) posibilități de imprimare — copiere = 4;
  - d) apel luminos de la elev la profesor.

La cerere, pupitrul central poate fi prevăzut cu elemente pentru comandarea aparatelor de proiecție, ecranelor sau perdelor.

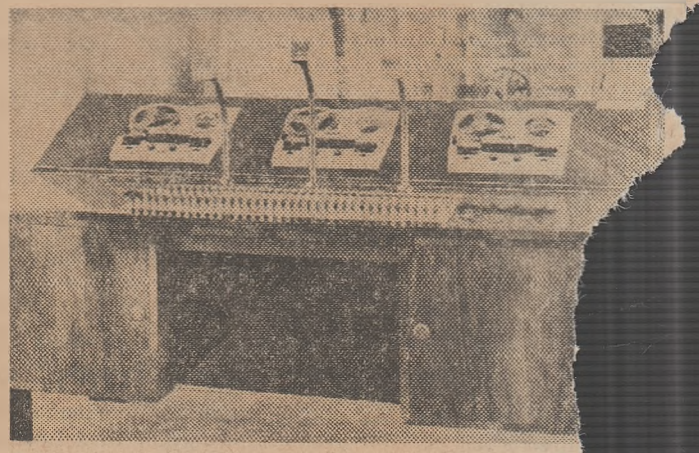
Instalația radioelectrică este astfel proiectată încît poate realiza:

- creșterea timpului de studiu pentru fiecare elev;
- controlul atent al studiului individual al fiecărui elev (cu și fără știința lui);
- convorbiri profesor-elev (elev) și elev-profesor (cu și fără știința întregii clase);
- transmisiuni simultane spre mai mulți elevi (sau grupuri de elevi);
- convorbiri între elevi sau elev-elevi cu sau fără participarea profesorului;
- fixarea anticipată a desfășurării lecțiilor pe bandă de magnetofon;
- compararea sunetelor (cuvintelor) emise de elevi cu cele înregistrate pe banda profesorului;
- imprimarea exemplorilor date de fiecare elev pentru controlul dicției și eventual repetarea lor;
- apel elev-profesor.

Prețul unui astfel de laborator, fără magnetofon și picup, (care se pune la dispoziția întreprinderii de către beneficiar), montat pe băncile existente în școală, este de 78.000 lei.

Datorită posibilităților sale multiple, laboratorul lingvistic LL-69 este recomandat școlilor generale, liceelor de cultură generală, liceelor pedagogice și de artă, liceelor de specialitate, școlilor postliceale în care se studiază și limbi străine, institutelor pedagogice, institutelor tehnice, universităților, centrelor logopedice, precum și instituțiilor în care sînt organizate cursuri pentru învățarea limbilor străine.

Comenziile se pot trimite la sediul întreprinderii din str. 11 hnie nr. 2 București, sectorul 5.

INSTITUTUL POLITEHNIC-TIMIȘOARA

Anunț:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

1. Șef lucrări la catedra de Hidrotehnică, disciplinele: Hidraulică și mecanica fluidelor; Exploatarea sistemelor de irigații; Amenajări piscicole stuficale (facultativ), poziția 16 din statut de funcțiuni.

2. Lector la catedra de Matematică II, disciplinele: Matematici generale; Geometrie analitică; Analiză matematică și matematici speciale, poziția 6 din statut de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, la secretariatul rectoratului Institutului politehnic Timișoara, Bul. 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoțită de actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84.539/1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține în termen de 60 de zile de la data expirării termenului de înscriere care se calculează de la data publicării în Buletinul Oficial.

ANUNȚ

Abolvenții Școlii normale din Birlad, promoția 1930 sînt rugați să-și trimită adresele și adeziunea de participare pentru reuniunea din 30 iunie 1970. Corespondența se va trimite tov. Floarea Grigore, comuna Tutova, județul Vaslui.